

X. zasedání Zastupitelstva m. č. Brno – Vinohrady
konaného dne 16.9.2024

Název:
Reforma organizace výkonu SPOD na území města Brna

Obsah:

Dne 17.06.2024 jsme obdrželi dopis z Magistrátu města Brna (č.j. MMB/0320497/2024), s informací, že Magistrát města Brna v současné době provádí úkony vedoucí k realizaci reformy organizace výkonu sociálně-právní ochrany dětí na území města Brna. Prozatím je celý proces v počáteční fázi, předcházela mu podrobná analýza problému a předběžná jednání, jejichž výsledkem je rozhodnutí provést minimalistickou verzi reformy, s účinností od 1. ledna 2025.

Reforma organizace výkonu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen SPOD) na území města Brna je dle MMB nezbytná z mnoha důvodů:

- Systém organizace orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD) v Brně není v souladu s právním řádem ČR zejména tím, že na MMB kombinuje v jednom oddělení výkon státní správy I. a II. stupně. Tím je porušena jedna ze základních právních zásad. Je třeba zdůraznit výjimečnost takto koncipovaného systému výkonu SPOD v rámci celé republiky, žádná jiná obec s rozšířenou působností, ani žádné další statutární město ČR takový model nepoužívá.
- Hlavními znaky výkonu SPOD ve městě Brně jsou složitost a nesystémovost.
- Zásadním problémem systému OSPOD v Brně je i nerovnoměrné vytížení jeho 24 výkonných jednotek. Kritéria standardů kvality SPOD při aplikaci pro modelovou situaci města Brna vytváří extrémní disproporce ve vytížení jednotlivých OSPOD v závislosti na počtu dětských obyvatel v území, sociodemografické náročnosti území i počtu pracovních míst určených pro specialisty.
- Celý model výkonu SPOD ve městě Brně je extrémně finančně náročný, a to vzhledem k již zmíněnému uspořádání, které není zcela v souladu s právní úpravou.
- OSPOD v Brně trpí odbornou a personální disproporcí, z kontrolní činnosti jsou známy nedostatky v odbornosti zaměstnanců některých OSPOD.
- Dělení pravomocí na úseku náhradní rodinné péče mezi OSPOD ÚMČ a specializované pracoviště MMB podléhá mnohočetně opakovaným zásahům v závislosti na změnách právní úpravy celého odvětví sociálně-právní ochrany dětí. Jde vždy o složitý vyjednávací proces zpravidla zakončený změnou Statutu města Brna.
- Aktuálně je ve 3. čtení legislativního procesu Poslanecké sněmovny 47. novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí, která přinese změny pravidel takového charakteru, kdy by bylo nutné za současného rozdělení kompetencí v Brně opětovně přerozdělit činnosti mezi OSPOD ÚMČ a MMB a celý proces zakončit změnou Statutu města Brna.

Z výše uvedeného lze dle MMB vyvodit, že model SPOD na území města Brna není z dlouhodobého hlediska udržitelný, potřebuje reformu, která částečně vyrovná disproporce ve vytíženosti jednotlivých OSPOD, celý systém zlevní, odstraní právní nedostatky a podpoří jeho stabilitu.

Za účelem naplnění shora popsáných cílů se Magistrát města Brna rozhodl vyčlenit ze své kompetence činnosti I. stupně (tzn. náhradní rodinnou péči) a svěřit je do působnosti úřadů městských částí vykonávajících agendu sociálně-právní ochrany dětí za použití územního principu dle místa trvalého pobytu dítěte. Tato dílčí reforma bude provedena pomocí změny statutu a organizačního řádu.

Je třeba zdůraznit, že připravovaná změna nepočítá s propouštěním žádného zaměstnance OSPOD na území města Brna a ani s vytvářením nových funkčních míst. Pro výkon náhradní rodinné péče bude část současných zaměstnanců MMB s pracovním zařazením sociální pracovník/specialista náhradní rodinné péče (dále jen NRP) přesunuta do OSPOD ÚMČ, kde posílí pracovní týmy. Takto budou rozšířeny nejvytíženější OSPOD ÚMČ v

Brně, aby byly odborně vybaveny pro výkon nové agendy, ideálně vždy o dva pracovníky. MMB uvažuje o přechodu celkem osmi sociálních pracovníků/specialistů NRP z pracovního poměru MMB do pracovních poměrů vybraných OSPOD ÚMČ (netýká se našeho ÚMČ). Současně počítá s tím, že všem OSPOD ÚMČ bude ze strany OSPOD MMB (po reformě vykonává pouze správní činnosti II. stupně) poskytována adekvátní odborná pomoc a podpora.

Výkon agendy sociálně-právní ochrany dětí je financován státem prostřednictvím transferu MPSV, kritériem pro objem finančních prostředků je počet pracovníků OSPOD. Tato metoda pro financování výkonu OSPOD na území města Brna zůstane zachována.

Na žádost Magistrátu města Brna předkládáme výše uvedené informace o připravovaných změnách ve výkonu sociálně-právní ochrany dětí na území města Brna radním, zastupitelům městské části, neboť je třeba, aby nejbližší zasedání zastupitelstva ÚMČ, které vykonává SPOD, přijalo usnesením shora uvedené informace na vědomí tak, aby Magistrát města Brna mohl pokračovat v dalších návazných krocích nezbytných pro uskutečnění celé reformy. Z důvodu způsobu financování výkonu dané agendy je nutné celou akci uskutečnit právě k 01. 01. následujícího roku.

N á v r h u s n e s e n í:

Zastupitelstvo m. č. Brno – Vinohrady

- **B e r e n a v ě d o m í** informace o připravovaných změnách ve výkonu sociálně-právní ochrany dětí na území města Brna k 1.1.2025

Stanovisko dotčených orgánů:

Rada MČ Brno - Vinohrady projednala 28.8.2024 – doporučuje návrh usnesení.

Zpracovala: Bc. Kateřina Richter, DiS.
vedoucí Odboru soc. věcí, školství a kultury

Předkládá: Rada Městské části Brna Vinohrady